

Mektubat-ı rabbaniden imam-ı azam ve mezhebi

İsa (a.s.)'ın durumu, İmamı A'zam El Küffî'nin durumu gibidir. Zira o (İmamı A'zam) takva, vera ve sünneti seniyyeye ittibası sayesinde, ictihad ve istinbatta odereceye ulaştı ki, sonra gelenler onu anlamaktan acizdirler. Onun ictihadlarını derin manalara dikkat ettiği için Kitab ve Sünnete muhalif zannettiler. Onu ve adamlarını (talebeleri, mezhebindeki müçtehidleri) görüş ahabı (kendi görüşün benimseyenler) zannederler. Bunlar İmamı A'zam'ın ilminin ve dirayetinin hakikatından haberdar olmadıkları için böyle söylediler. Yalnızca İmam Şafîî (r.a.) imamı A'zamın fıkihtaki inceleğinden bir nebze anlamıştır. Çünkü şöyle buyurdu: "İnsanların hepsi fıkihta imamın îyali (Aile efradı) dir." Yazıklar olsun kısa görüşlülere ki; kendi görüşlerinin noksanlığını, başkasına nisbet etmek cür'etini gösterirler.

-Fusûlu Sitte- kitabında Muhammed Parisa (k.s.) şöyle demiştir;

-İsa (a.s.) indikten sonra İmamı A'zam'ın mezhebiyle amel edecek İsa (a.s.) ile İmamı A'zam arasındaki münasebetten dolayı bu sözü (söylemiş olması) mümkündür. Yani İsa (a.s.)'ın ictihadı, İmamı A'zam'ın ictihadına uygun olacak; Yoksa İsa (a.s.), İmamı A'zam'ın mezhebinin taklit edecek, de-mek değildir. Zira İsa'nın (a.s.) şanı, ümmetten bir müctehidi taklit etmekten yücedir.

Taassubsuz ve tekellüfsüz deriz ki, İmamı A'zamın Mezhebi, keşifte büyük bir deniz gibi görülmektedir. Diğer mezhepler havuz ve kanallar gibi görülüyor.

Zahire bakılırsa en büyük topluluk, Ebu Hanife'ye (r.a.) tabi olmuştur. Bu mezhep, tabi olanlarının çokluğu ile birlikte diğer mezheplerden farklı asıllar ve kurallarla farklıdır. Onun kendine has ictihad ve hüküm çıkarma üslubu vardır.

Şaşılacak iş, İmamı A'zam diğerlerini, sünneti taklid hususunda geçmiştir. Mürsel hadisleri (Tabiinin, sahabe söylemeden doğrudan Peygamber'e -sallallahu aleyhi ve sellem- dayandırdıkları hadis), Müsned hadis (ilk raviden sonuna kadar ekli olarak rivayet edilen hadis) gibi, tabi olunmaya layık görür, bunları kendi görüşünden önde kabul eder. Ashabın sözlerini de kendi görüşünden önceye alır. (Çünkü onlar Hayrul Beşerin -sallallahu aleyhi ve sellem- sohbetine ulaştılar. Sonra gelenler böyle değildir.)

Bunlarla beraber muhalifler, İmamı A'zam'ı, kendi görüşüne uyan kişilerden zannederler ve ona edepsizlik ifade eden söz leri nisbet ederler; hem de İmamı A'zam'ın ilminin kemalini, vera

ve takvasının bolluğunu kabul ederler. Allahu teâlâ bunları, dinin büyüğü, ehli îslamın sevadı azamının (en büyük topluluğunun) reisine, eziyet vermemekle rızıklandırırsın.

"Ağızlarıyla, Allah'ın nurunu söndürmek isterler."

Bu büyük müctehidlere "görüş sahipleridirler" (kendi görüşüne tabi olanlar) diyenler, eğer bunların (müctehidlerin) kendi görüşlerine göre hükmettiklerine, kitap ve sünnete tabi olmadıklarına inanıyorlarsa, o zaman ehli İslamın en büyük topluluğu, bunların yanlış inançlarına göre sapıklar, bidatçılar, ehli islamdan hariç olanlar olur. Bu kötü şekilde inanç ancak cahilliğinden haberi olmayan, veya zındık olan, dini iptal etmek isteyen kişiden meydana gelir. Nâkıs kişinin cehaleti ne kadar büyük ki, bir kaç hadis toplamış ve şeriatın hükümlerini onlara ait bırakmış ve bilgisinin dışında kalanları inkar edip yok saymıştır.

Bunlara binlerce yazık olsun, bozuk fikirlerine, soğuk taassublarına yazık olsun. Zira fıkhnın bina edeni, Ebu Hanife (r.a.) dir.

Muhakkık alimler onun için fıkhnın dörtte üçünü teslim ettiler, geri kalan dörtte bir kısmında da ortak olduğunu söylemişler. O fıkihta ev sahibidir. Diğerleri ise onun aile fertleri gibidir. (Çoluk çocuğu gibi).

Bu mezhebi seçmemle beraber bende İmam Şafî''ye karşı zati bir muhabbet vardır. O'nu büyük kabul ederim. Bundan dolayı bazı nafilelerde onun mezhebini taklid ederim. Fakat ne yapayım diğerlerini İmam Ebu Hanife (r.a.)'nin yanında, (ilminin ve takvasının bolluğuna göre) çocuklar gibi görüyorum, iş yüce Allah'a havale edilmiştir. (Mektubat)